

CHƯƠNG 62.

Paris. Thư viết cho Hạnh.

Hạnh thương mến,

Ngày mai em bỏ Âu Châu mà đi Mỹ. Cái định mệnh ra đi mãi vẫn chỉ buộc chặt vào người. Thật tình thì em cũng có nghe buồn bã, nhưng không phải là khô đau quay quắt như lần xa rời xứ sở. Giờ đây, tình cảm cũng biến dạng theo với thời gian trong chính con người em.

Đêm cuối cùng ở Paris, em ngồi nghe thật nhiều lần bản Ave Maria của Schubert, kính cẩn như một lời van nài với chính mình. Em van nài sự lòng em đừng van nài gì nữa. Cuộc đổi thay nào cũng đều đem lại nỗi buồn. (Tuy nhiên, nếu không có những thay đổi thì cuộc đời còn buồn hơn biết chừng nào Hạnh nhỉ?)

Với em, nỗi buồn hay niềm vui đều hiện hữu cùng lúc trong muôn ngàn sự việc. Điều quan trọng là cái nhìn của mình đặt để cho khía cạnh nào nhiều hơn trên hai nỗi vui-buồn ấy mà thôi.

Ngày mai em bỏ Âu Châu đi Mỹ, cũng giống như ngày nào đành đoạn bỏ quê hương mà qua Âu Châu, hay thời gian nào xa cũ bỏ Sài Gòn để đi về các tỉnh lỵ...

Tất cả đều chỉ là những chuyến khởi hành tiếp nối trong một cuộc đời – của em hay của bất cứ người nào khác. Và sự khởi hành không những chỉ được hình dung qua đôi chân bước, lại còn được nhìn trên đủ mọi khía cạnh trong cuộc sống bình thường. Mỗi lúc qua đi là một lần khởi hành mới; để rồi suốt đời con người cứ phải phi hoài thì giờ thu xếp cho những chuyến đi không ngừng ấy mà thôi.

Em cũng vậy, Hạnh ạ. Hơn ba mươi năm, em đã đắm chìm cuộc đời mình trên những chuyến đi. Hơn ba mươi năm em cứ loay hoay kiếm tìm hạnh phúc trên những chuyến khởi hành liên tục. Phải đợi đến giai đoạn này, kinh qua biết bao thăng trầm dâu bể, em mới nhận ra rằng có một chuyến đi và một cuộc kiếm tìm em đã vô tình bỏ sót. Đó là chuyến đi thăng vào trong nội tâm để tìm cho ra con người thật của mình là ai? Đã từ đâu đến và rồi sẽ đi về đâu?

Hạnh thương mến,

Có viết mãi cũng không làm sao cho đủ. Viết, tức là đã vô tình đóng khung, làm mất đi tính chất sinh động của một sự việc, một ý tưởng. Em vốn chủ trương “vô ngôn”. Mà, “ngôn bất tận ý”, nên không viết, nhưng Hạnh vẫn hiểu em phải không?

Em chào và chúc Hạnh nhiều may mắn.

Thân ái.

Trần Thị Bông Giấy
(San Jose, Cali. Tháng 9/1989)

[]

*/ (Viết thêm 100 trang lần tái bản thứ I, 1990)
[]

*/ Điều chỉnh, thêm thắt đầy đủ các dữ kiện Địa Dư & Lịch Sử, và
các tỉnh từng đi qua trong các mùa lưu diễn thuở xưa,
vào tháng 9/2016 tại San Jose, California.)
[]